

MOSZKVA FELÉ...

A világ minden fiatalja e napokban Moszkva felé tekint, ahol a fesztivál előkészületei folynak. Nem egy fiatalnak titkos vágya, hogy a találkozón ő is ott legyen. Azért is, hogy lásson és meggyőződhessen a szovjet emberek alkotásairól, életmódjáról, meg azért is, hogy kezét szorítsa a békére vágyó világgal. Keves fiatalnak jutott osztályrészül ez az öröm. Megyénkből mindössze 19 fiatal indult útnak e héten, közöttük van a Várpalotai Szentrőst 3 küldöttje.

A küldötték izgalma, készülődése igen nagy volt. Mégis sikerült pár szót váltani velük elindulásuk előtt. De lássuk csak, mit visznek a tarsolyukban, mit mondanak el városunk fiataljairól.

Csizmadia Béla

Szalai Teréz

Schäffer Vince

Várpalotát, azon belül is a Beszáló-akna fiataljait képviseli. Már törzslakónak számít, pedig néha még most is megmosolyogja azt a jelenetet, amikor először tette be ide a lábát. Az állomás kormos levegőjén így vélekedett: aligha maradok itt sokáig. Megfogadta, bármi legyen is, de ő „megszőkik” innen. A Vájártanuló Intézetbe jött akkor, ezelőtt 6 évvel. Nem várták fényes otthonba, a tanulá s romok alatt kezdődött. Hogyan, hogyan se, a kis Csizmadia Béla megerősödött, megfűrt, szakmát tanult, bátyjait követve. S ami igaz, időközben megszerette ezt az épülő „csunya” várost. Ki tudja, a várost szerette-e jobban, avagy emberré válása helyett: Várpalotát. 1953-ban szabadult, s azóta állandóan a Beszáló-akna ifi frontjának dolgozója.

Csizmadia Béla vájár nemcsak dolgozni tud, hanem szervezni is. A KISZ létszám pár hónap alatt 17-ről 70-re emelkedett, meghozta az ő vezetése alatt. Elsőnek a tröszt területén náruk szerveződött újjá az ifi-front, Pálfi Imre, Tóth József s Mercz Ferenc vezetése mellett. VIT versenyt indítottak, ahol a 9,6 csilléssal terve fejenként 1 csille többletet ajánlottak fel naponta. S az derült ki a verseny első tíz napjának értékeléséből, hogy valamennyi fiatal 14 csilléssal átlagot ért el.

Tehát bőven akad mondánivalója a 23 éves, kétgyermekes KISZ-titkárnak. — Mert ha eddig „szürke” tag is volt a DISZ-en belül — most ő a bányász munkájának irányítója. Ez a megbízás sok munkaidőn túli órákat kíván, mégis szívesen végzi.

Most ő is egyike azoknak a szerencséseknek, akik útban vannak Moszkva felé. Úgy véli, hogy neki, mint küldöttnek fontos küldetése van: a bányász találkozón nyitott füllel hallgatni, s ha mód van rá, el-átogatni esetleg egy bányába is, látni, tapasztalni, s a jó dolgot meg-honosítás céljából hazahozni.

Még szerdán elindult a vonat. Az egyik felvirágzott fülkéjében mosolygós, kipirult küldötteink ölel-keztek össze a Vas megyeiakkal és együtt énekelték: Moszkva, Moszkva, a Föld nevedet harsogja...

A vonat mikor tovább rogozott, mi jó utat kívántunk és hosszan integettünk a boldog utasoknak. Mindannyiunk szíve tájáról egy sóhaj szállt el, amikor a kanyarban, a füstfelhő maguk után hagyva eltűntek Budapest felé, ők: a VIT-esek.

Sándor Lászlóné.

Mindig emlékezetes marad az első tánc, az első csók, az első szerelem. Az egyik küldött, Szalai Teréz ugyanilyen izgalommal tekint első külföldi útja elé, amire már hónapokkal ezelőtt készülődött. Nagy izgalomban élt, mégpedig azért: vajon hogyan értik meg őt? Hiszen nem tud, csak magyarul. Milyen is lehet a kommunizmust építő Szovjetunió fővárosa? Sokat hallott róla, és most látni is fogja... Milyen ott az ifjúsági szervezet... A sok külföldi hogyan fog beszámolni végzett munkájáról és mit mond ő? Veszprém megye kicsi falujának, Sólának lakója, Várpalota Ferenc-bánya üzemirnöke.

Ezernyi kérdés, megannyi kérdés rohanja meg az ifjú lány szívét. Miért ne? Az ő világa — falujában — egy fűtcánál, s néhány házánál nem terjedhetett tovább. Csodálattal hallgatta kisebb korában vasutas édesapjának Magyarország legszebb városairól mondott meséit. Látovilága akkor szélesedett ki, amikor Veszprémbe járt közgazdasági technikumba, majd érettségi után Várpalotára jött dolgozni. Ezek már nagyobb városok. Itt ragadta magával őt is az ifjúsági élet. Nem nagy pozíciót töltött be, csupán osztály-takarék felelőse volt éveken keresztül, de büszke volt rá, hisz bíztak benne, feladatot kapott. Hosszú tapasztalatai nincsenek, de munkahelyén a DISZ idejében, később a KISZ-ben ő a takarékoság óra-gazdasági vezető lett.

Márciusban, mikor a KISZ-be jelentkezett, még nem gondolta, hogy őt hamarosan ilyen nagy kitüntetés kat. Most boldog. Ajándékul nem vi-megnézni, mindenütt ott lenni, hogy hazajövet a többieknek is elmond-hassa élményeit. Ő maga úgy készül erre, mint élete legszebb napjaira, s a kis csilléket, amit a fiatalok aján-dékaként, visz, boldogan nyújtja majd át a VIT-en résztvevő bányászok fiatal küldöttségének.

Ajándéka egy kicsi bányászlámpa, amely a munkahelyen a fényt, az életet jelenti. Szeretne ő is fényt vinni az Ernő-bánya fiataljaiba, fel-rázni őket, hogy bányájukról ne az elmaradók között beszéljenek.

Mégsem mondhatjuk, hogy az ő szervezetüknek nincs eredménye. Taglétszámuk már meghaladja a 65 főt. Igaz, kicsit nehezítette a szerve-zés munkát az, hogy az ifjú tech-nikus az elmúlt hónapokban érettségi elé nézett. Vele együtt sokan voltak hasonló sorban, tehát segítséget kellett adni a többieknek a si-keres vizsgákhoz. Jól dolgoztak, ő maga is 4-esre vizsgázott. S nem volt olyan rossz vizsga a KISZ mun-ka sem, amiért végső soron most Moszkva felé veheti útját. Június 1-én az ifi front itt is megkezdte működését. Ezenkívül két elővájási KISZ munkahelyük is van. S ezért is állhat emelt fővel a magyar kül-döttek sorába. Kicsit még kételked-ük magában, ami a szavaiból csend-ül ki:

— Sok a tennivalónk még, de bi-zok abban, hogy a találkozó csak segít a további munkában. Fényképe-zőgépet szeretnék kivinni, hogy megörökítsük az utat, hogy bizonyí-tékokat hozzunk haza. Sokat várok a VIT-től, hisz az első alkalom, hogy ilyenben részem van. Szeretném ezt kamatoztatni ifjúsági munkánk szá-mára.

Ezekkel a szavakkal búcsúzott Schäffer Vince. Az egykori útkaparó fia mérnöknek készül. Ezúttal bá-nyamunkájához egy kis izelítőt hoz-hat a bányászat nemzetközi tapasz-talataiból, amit nem mások, mint maguk a fiatalok mondanak el és amit ő tovább akar adni társainak, azoknak, akiknek nevében most a VIT-re utazik.

ROVIDESEN megkezdik az út-épitést a bank előtti útszakaszon. Ennek nemcsak az ott lévő emeletes épületek lakói örülnek, hanem az építőmunkások is, akiknek munkáját megkönnyíti a jó út az anyagmozgatásnál.

VÁROSUNK területén már 80 szá-zalókig befejeződtek a kenyérgabona aratási munkái. Az elmúlt hét esős napjai kissé visszavetették a munkát, de állítólag különösebb veszteség nélkül időben levágásra kerül minden gabona.

T. P.

Harc a járványos gyermekbénulás ellen

A járványos gyermekbénulás okozója az úgynevezett vírusok közé tartozik. Ez leginkább a szájon át hatol be a szervezetbe, de bejuthat az orron keresztül is. Egy-két hétig lap-pang a szervezetben, majd rendszerint a következő tüneteket idézi elő: kezdetben 4-5 napig tartó lázas állapottól válik ki. Ezalatt a beteg fáradt, étvágytalan, lehet náthás, torokgyuladása, hörghurujta, hányása és hasmenése, vagy székrekedése, végtagfájdalmakat érezhet. Ezután következhet be a végtagizmok gyengülése, esetleg bénulása. Sokszor azonban minden bevezető tünet nélkül máro-l-holnapra lép fel a bénulás, de az is előfordul, hogy a kezdeti tüneteket egyáltalában nem követi bénulás. A betegség legtöbbször tünetek hátrahagyása nélkül teljesen meggyógyul, de egyes izmok maradandó bénulása, sőt ritka súlyos esetben elhalálozás is előfordulhat.

A fertőzést nemcsak a beteg egyén, hanem a fertőző, de tüneteket nem mutató egyén is terjesztheti. A fertő-zést csak az esetek kis részében kö-veti megbetegedés, legtöbbször tünetmentesen vészlik át a betegséget. Az évek során ilyen átveszélések hatásá-ra alakul ki felnőtt korra a védettsé-g. Ez az oka, hogy a betegséget leggyakrabban gyermekek kapják meg, ezek szervezete még fogékony, mert nincs megfelelő védettségük. A kórokozó vírus a fertőzőt egyén szék-letével (az első napokban garatvá-ladékaival) együtt kerül ki a beteg-ből. A széklettel szennyezett kéz vi-heti át tehát a kórokozót a másik egyénre, akár közvetlenül, akár köz-vetve, használati tárgyak (különs, evőeszközök, játékok, stb.) révén. A vírus a légy is terjesztheti, a légy ugyanis a székletzőr magával viszi a kórokozót és elszórja éppen azokon a tárgyakon, élelmiszereken, amely-keket ezután a szánkhoz viszünk. Fentiekben kívül a betegség cseppfer-tőzés útján is terjedhet.

Az elköltöztetés és gyógyítást min-den esetben kórházban kell végrehaj-tani. A beteg elszállításáig tegyük meg a következőket:

A beteget különbejárattal szobában különítsük el. A szobába az ápolón és az egészségügyi szervekben kívül senki nem léphet be. Az ápoló főkötőt és köpenyt (pongyolát) viseljen, ezeket a szoba elhagyásakor hagyja

hent, kezét pedig szappanos vízzel mossa meg és fertőtlenítsen neomag-nolos oldattal (1 tableta neomagnol, 1 liter vízre).

Fertőtlenítenünk kell ezenkívül a beteg orr, torok váladékaival, de leg-inkább a székletével szennyezett tár-gyakat, fehérműt és mosható ágyneműt is. A tárgyakat, evőeszközöket lúgos, szódás vízben mossuk le, a fe-hérműt pedig kimosás előtt néhány óráig ebben áztassuk. A nem mos-ható ágyneműt és fertőtlenítő oldatba mártott kefével keféljük le. A beteg ételmaradékait, a morzsákat és a be-teg szoba szemetét el kell égetni, hogy legyek ne juthassanak a szo-bába, az ablakra légyhálót szerelünk. A szobában légycsapót helyezzünk el és DDT tartalmú porral (matador) behintjük az ablakkeretet, lámpazsi-nórt és bútorok tetejét. A beteg el-szállítása, vagy gyógyulása után nagytakarítást végzünk, mossuk le a bútorokat, falakat. A földes padlót kétszer meszeljük át. A járvány to-vábbterjedésének megelőzése végett a beteg hozzátartozója két hétig nem látogathat bölcsődét, napköziotthont, iskolát, játszótérre.

S ezért ahol szükséges, a lakosság öntevékenyen számolja fel a legtye-nyésző helyeket, tartsa tisztán az ár-nyékszékeket, istállókat, ólakat, ud-varokat, utcákat és legyen a hatóság segítségére a szemet és hulladék elta-karításánál. (A hatóságok, vállalatok, élelmiszer üzemek és üzletek felada-tai).

A gyermekbénulás elleni védőoltás-nak csak másodrendű jelentősége van a járvány megelőzése szempontjából. Ennek ellenére a kormány 250 ezer köbcéntiméter Salk-féle oltóanyagot szer-zet be külföldről a legjobban ve-szélyeztetettek, az 1955. jan. 1 és 1956. dec. 31-e között született gyermekek részére. Védőoltásukra városunk-ban folyó év július 25-26-án kerül sor. A megfelelő védettséghez szük-séges második oltásra pedig az első oltás után 4 hétre kerül sor.

Dr. Nadas Ferenc
városi főorvos.

A VÁRPALOTAI ÉLZSÉBÁNYÁSZATI TRÖSZT ÉS A SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG HIRADÓJA.

Megjelent a „Csille”, az egykori „Kaparó” utóda. Már az első két számból kiderül, hogy ugyancsak megállja a helyét. Jól szolgálja azt a célt, amiért életre hívták: a természetben meglévő bajok elleni küzdelem a fő feladata.

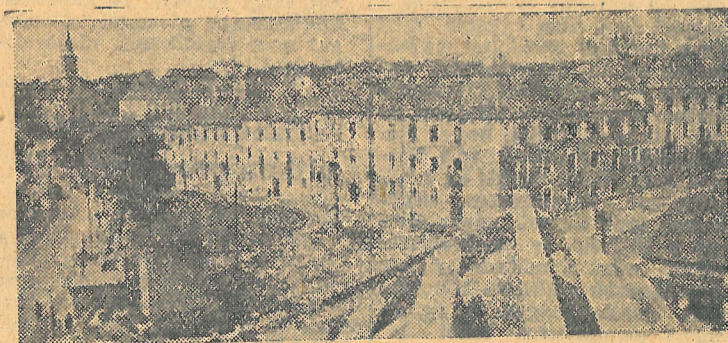
Képes lapjaival, meglepetéseivel hetenként kétszer örömeztet meg bennünket. De hádd áruljuk el, hogy legutolsó száma nem valami örven-detes dolgot közöl.

Első oldalán azt olvashatjuk, mily-en felemelő érzés négy bányáról szólni, melyek teljesítik a tervet. Dic-séri a Beszáló, a Külféjtés, a He-rendi és a Cser-bányák dolgozóit. Igen ötletes rajzzal illusztrálja azt a lesújtó érzést, melyet elmaradásá-VAL FERENC, S. II. és ERNŐ-BÁNYA

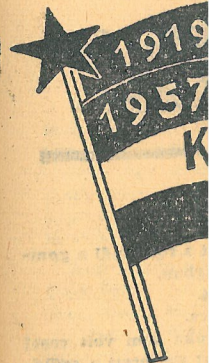
váltott ki. Bizony miattuk a tröszt a KDT-vel vívott versenyében alul-maradt.

Látunk itt még egy hirdetőoszlo-pot. Közli, hogy a baleseti statisztika július első dekájában javult. Szól arról is, hogy a technika haladásával lépést tartunk, mert a pajzos front-fejtés alkotmányunk ünnepére meg-valósul, sőt a bányásznápra már be-is indul. Így az acéltamos, csuklós, süvegerendés frontfejtés beindításá-ról is. Közli, hogy a körszelvényű vágathajtó gépet S. II.-ről Herend-bányához viszik.

Ilyen és ehhez hasonló dolgokat lehet olvasni lapjairól, bizonyára nem lesz érdemtelen nevéhez és be-tölti hivatását. Kíváncsian várjuk a jövő számbait.

Egy kép épülő városunkból.

a Feszt

Moszkvában, te órától-órára ki programja. Ennek vettek figyelembet

AZ

Július 28-án a Fesztivál meg-autóbuszon — an — megkezdí 12 l megnyitó ünneps fiatal a különböz ség többi része fiatal ABC sorre- vál zászlaját és nyitó ünnepség társasága 2100 t

Nagy esemén falusi fiatalok mezőgazdasági rendeznek meg, termés szobrá, szimbolizálja a den ágát.

A hagyomán július 31 és au rendezik meg. leányküldöttek solon vitáják, dasági, kulturá déseket. A mu nyok ellátogat házakba, talál vészekkel, spo nap, augusztu

Lampion

A munka ün Szovjetunió álla ipari kiállításán letén rendezik meg, szakmal zókkal egybek Augustus 6-án a béke és bará nepét. Ezen a i hirosmal a r robbanás tize évfordulóján,

A program latok, s ez nem denki azt akar

A moszk cos és zenés

Az NDK kí kszát a VIT kat tettek a N no Woywod vállalta, hogy jesíti idei ter dékok készü tok számára. Braun-kórhá gyűjtött pén tet vásárolt megajándéko

A fesztivál giti majd a h megismerkedj

EPUL a m domtető lek hiányát enyh rab 500 köb nyomócsövet kálváriai me meglévő víz

Emberek, ez a szén a gyermekeké!

A Rákosi-telepi lakók most már több mint egy hete bosszankodással látják, hogy az iskolához tartozó szénkamra eldől kb. 25-30 mázsa szén porlad, ázik — vajon miért?

Azért, mert a szénkamrát a Kis-kereskedelmi Vállalat Rákosi-telepen lévő boltja használja. Mégpedig nem más, mint üres ládák és más anyagoknak a tárolására.

Jól ismerjük a várpalotai nemesített lignitet. Tudjuk azt, hogy ha hosszabb időn keresztül a napon van, vagy többször megázik, elporlad és akkor már elég nehéz eltüntetni. Nem

tudom, hogy ezért a hanyagságot kikit terhel a felelőség, de azt már most megállapítottuk — ha ezzel a szénnel fognak fűteni, nem igen kerül le a nagykabát a télen a Rákosi-telepi iskolásokról.

Most, amikor pártunk s egész nép-gazdaságunk foglalkozik a takarékos-sággal, nem engedhetünk meg ma-gunknak ilyen könnyelműséget. De talán rosszul fejeztem ki magam, több mint könnyelműség az, hogy el-hagyjuk porladni a fentemlített szen-et, amit az iskola fűtésére utaltak ki.

T. P.